

УДК 94:351.861(94) «2020/2024»
<http://doi.org/10.46869/2707-6776-2024-26-9>

Пошедін О.І.
<https://orcid.org/0000-0002-9253-5285>

ПОЛІТИКА АВСТРАЛІЇ У СФЕРІ ОБОРОНИ (2020-2024 РР.)

У статті досліджується оборонна політика австралійського уряду протягом 2020-2024 р. З'ясовано, що в цей період політика Австралії у сфері оборони зазнала суттєвого перегляду. Визначено, що десятирічний термін стратегічного попередження про напад на Австралію вже не може бути основою для оборонного планування. Це має значні наслідки для управління стратегічними ризиками і потребує термінових дій, включно з підвищенням рівня військової готовності, прискореним розвитком спроможностей, збільшенням витрат на оборону, відмовою від звичайного підходу до розробки політики та управління ризиками. Негайні дії уряду щодо зміни пріоритетів спроможностей сил оборони включали: інвестування в атомні підводні човни зі звичайним озброєнням завдяки партнерству AUKUS; розвиток здатності сил оборони точно вражати цілі на великій відстані та виробляти боєприпаси в Австралії; покращення здатності сил оборони діяти з північних баз Австралії; збільшення спроможності швидко переводити нові революційні технології в можливості сил оборони у тісному партнерстві з австралійською промисловістю; інвестування у зростання та утримання висококваліфікованої робочої сили; поглиблення дипломатичного та оборонного партнерства з ключовими союзниками в Індо-Тихоокеанському регіоні.

Встановлено, що тристороннє партнерство в галузі безпеки AUKUS має важливе значення для Австралії в контексті отримання асиметричних спроможностей. AUKUS надаватиме розширені можливості австралійським силам оборони в таких сферах як штучний інтелект, гіперзвукова техніка та обізнаність про ситуацію на морі. Партнерство AUKUS набуває особливого значення на тлі розробки Китаєм нового покоління атомних підводних човнів, які будуть тихішими і які буде важче виявляти.

Запропоновано у наукових дослідженнях в Україні зосередити увагу на питаннях прискорення інтеграції нових революційних технологій в оборонні спроможності, інвестування у розвиток та утримання висококваліфікованої робочої сили в оборонній сфері, а також розробки оборонних промислових пріоритетів. З огляду на проблеми у сфері українських оборонних закупівель, особливу увагу варто звернути на дослідженнях досвіду реформування австралійської системи оборонних закупівель.

Ключові слова: Австралія, політика у сфері оборони, сили оборони Австралії, AUKUS.

Європейський Союз та Організація Північноатлантичного договору приділяють підвищену увагу Індо-Тихоокеанському регіону. У вересні 2021 р. ЄС оприлюднив Стратегію співробітництва Європейського Союзу в Індо-Тихоокеанському регіоні [1]. Зі свого боку НАТО також зміцнює діалог і співпрацю зі своїми партнерами в Індо-Тихоокеанському регіоні, адже у сучасному середовищі безпеки відносини з партнерами стають все більш важливими для вирішення глобальних проблем безпеки. На Мадридському саміті 2022 р. глави держав і урядів НАТО погодили нову Стратегічну концепцію Альянсу. У документі вперше акцентується увага на важливості Індо-Тихоокеанського регіону і підкреслюється, що події в регіоні можуть

безпосередньо вплинути на євроатлантичну безпеку. Також зазначається, що НАТО посилюватиме діалог і співпрацю з новими та існуючими партнерами в Індо-Тихоокеанському регіоні в інтересах зміцнення міжнародної безпеки [2]. Австралія є важливим партнером НАТО та ЄС в Індо-Тихоокеанському регіоні. Отже, усвідомлення особливостей оборонної політики Австралії безпосередньо пов'язане з європейською та євроатлантичною інтеграцією України. Крім того, австралійський досвід вироблення та реалізації політики у сфері оборони може бути корисним і для України.

Серед публікацій, які висвітлюють безпекову і оборонну політику Австралії, варта уваги стаття Метью Сассекса і Майкла Кларка. Їхня спільна праця розглядала виклики для зовнішньої політики та політики безпеки Австралії після травневих виборів 2022 р. [3]. Чжоу Фаньїнь досліджував китайсько-австралійські відносини та дійшов висновку, що нині важко передбачити суттєве покращення китайсько-австралійських відносин, особливо у сфері безпеки. На погляд китайського дослідника, протягом найближчих п'яти років стратегічна конкуренція між Китаєм і США не послабшає. Водночас альянс США та Австралії залишиться стабільним і ще більше зміцниться. На тлі війни Росії проти України австралійське ставлення до Китаю може погіршуватися і через тісні зв'язки КНР з РФ, наголошує китайський професор [4]. Гілл Бейтс підкреслював, що більш обережна і оборонна політика Австралії стосовно Китаю обумовлена змінами у міжнародній структурі влади (особливо перетворенням КНР на впливового суб'єкта міжнародних відносин) і тим, як ці зміни інтерпретуються австралійськими внутрішніми нормами і цінностями [5].

Серед україномовних досліджень необхідно відзначити публікацію Єгора Браїляна, яка присвячена Стратегічному огляду оборони Австралії 2023 р. [6]. Окремо досліджувалися причини створення нового тристороннього партнерства в галузі безпеки між Австралією, Великою Британією та Сполученими Штатами (AUKUS), а також прогнозувалися можливі наступні кроки США після започаткування AUKUS [7; 8].

Водночас в Україні ще бракує комплексних наукових досліджень, де б розкривалися політика Австралії у сфері оборони після 2019 року.

Мета статті – дослідити політику Австралії у сфері оборони протягом 2020-2024 рр.

У 2020 р. австралійський уряд видав оновлену Стратегію у сфері оборони. У документі наголошувалося, що стратегічне середовище Австралії погіршується швидше, ніж передбачалося Білою книгою з питань оборони 2016 року [9, р. 3]. Зокрема, військова модернізація в Індо-Тихоокеанському регіоні призвела до розробки та розгортання нової зброї, яка кидає виклик перевагам військового потенціалу Австралії. Сучасні кіберзагрози з боку деяких країн і недержавних організацій ще більше ускладнюють стратегічне середовище Австралії, зазначається в оновленій Стратегії оборони. Окрему небезпеку для Австралії становить військова та інша діяльність, яка спрямована на досягнення

стратегічних цілей без провокування конфлікту. В Індо-Тихоокеанському регіоні ця діяльність варіюється від мілітаризації Південно-Китайського моря, кампаній з дезінформації та економічного примусу [9, р. 5]. На погляд австралійського уряду, стратегічна конкуренція, насамперед між США та Китаєм, буде основним рушієм стратегічної динаміки в Індо-Тихоокеанському регіоні [9, р. 11]. Оновлена Стратегія у сфері оборони визнала, що десятирічний термін стратегічного попередження про напад на Австралію вже не може бути належною основою для оборонного планування [9, р. 14]. Варто нагадати, що стратегічний час попередження – це час потрібний противнику для здійснення нападу після того, як такий намір буде встановлено. Цей період визначається показниками підготовки і мобілізації ресурсів. Нові спроможності, включно з ракетами великої дальності, балістичними ракетами та наступальними можливостями в кібернетичному та космічному просторі, зменшили час стратегічного попередження [9, р. 15]. З огляду на ці та інші зміни у стратегічному середовищі, уряд Австралії вирішив, що оборонне планування буде зосереджено на найближчому регіоні: починаючи від північно-східної частини Індійського океану, через морські та материкові частини Південно-Східної Азії до Папуа-Нової Гвінеї та південно-західної частини Тихого океану [9, р. 6]. Австралійський уряд взяв зобов'язання забезпечити гарантоване фінансування оборонного сектору. Оборонний бюджет має зрости протягом наступних десяти років до 73,7 млрд. доларів у 2029-30 рр. (42,2 млрд. доларів США на 2020-21 рр.) із загальним фінансуванням протягом десятиліття у 575 млрд. доларів. Ця загальна сума включатиме приблизно 270 млрд. доларів США інвестицій в оборонний потенціал. Висновок про те, що оборонна реформа не може бути одноразовим процесом, а сили оборони повинні постійно адаптуватися до мінливого стратегічного середовища Австралії та підтримувати узгодженість стратегії, можливостей і ресурсів, став логічним підсумком проведеного аналізу викликів безпеці Австралії [9, р. 7].

За підсумками федеральних виборів 2022 р. ліберально-національний коаліційний уряд Австралії з прем'єр-міністром Скоттом Моррісоном зазнав поразки від опозиційної лейбористської партії на чолі з Ентоні Альбанезе. 23 травня 2022 р. Е. Альбанезе став прем'єр-міністром Австралії [10]. Вже через рік новий австралійський уряд представив публічну версію Стратегічного огляду оборони [11].

Уряд Австралії взяв до уваги рекомендації, які викладені у Стратегічному огляді. 24 квітня 2023 р. міністр оборони Річард Марлз назвав Огляд переломним моментом для оборони. Він підкреслив, що зрештою, дії уряду призведуть до створення армії з набагато більш цілеспрямованою місією та більш розширеними можливостями [12]. Розглянемо Стратегічний огляд оборони 2023 р. більш детально. Автори документу наголошують, що Сполучені Штати, більше не є однополярним лідером Індо-Тихоокеанського регіону, а конкуренція між Китаєм і США є визначальною рисою сьогодення.

Водночас держави регіону продовжують модернізацію збройних сил. Нарощування КНР військової сили є найбільшим і найамбітнішим серед усіх країн. Це нарощування відбувається не прозоро та без пояснення стратегічних намірів Китаю. Ствердження суверенітету КНР над Південно-Китайським морем загрожує заснованому на правилах глобальному порядку в Індо-Тихоокеанському регіоні та негативно впливає на національні інтереси Австралії, наголошується в Стратегічному огляді оборони 2023 [11, р. 23].

На погляд уряду Австралії наразі існує лише віддалена можливість вторгнення на австралійський континент. Водночас, застосування військової сили чи примусу проти Австралії не вимагає безпосереднього вторгнення. Розквіт ракетної ери в сучасній війні кристалізувався завдяки поширенню далекобійної високоточної ударної зброї і радикально зменшив географічні переваги Австралії. Кібервійна теж не обмежена географією. Оновлення оборонної стратегії 2020 року поклато край довготривалому припущенню в оборонному плануванні про те, що Австралія матиме десятирічний час попередження, зазначається у Стратегічному огляді 2023. Це потребує термінових дій, включно з підвищенням рівня військової готовності, прискоренням розвитку спроможностей, збільшенням витрат на оборону та відмову від звичайного підходу до розробки політики, управління ризиками та підготовки сил оборони [11, р. 24-25].

Вже традиційно, в документі наголошується на важливості для Австралії альянсу зі США. Підкреслено, що найкращим захистом від ядерної ескалації, яка у поточних стратегічних обставинах є реальною, виступає ядерне стримування США і прагнення до нових шляхів контролю над озброєннями [11, р. 38]. Огляд визначив пріоритети переоснащення австралійських сил оборони. Важливими завданнями визнано придбання підводних човнів зі звичайним озброєнням і ядерними двигунами, прибережних маневрових суден (середніх та важких десантних катерів), бойових машин піхоти, а також високомобільної артилерійської ракетної системи (HIMARS). Разом із закупівлею HIMARS, уряд Австралії виступає за швидке придбання високоточних ударних ракет (Precision Strike Missile, PrSM) в усіх модифікаціях [11, р. 58-59]. Як підкреслював у 2023 р. міністр оборонної промисловості Австралії, придбання HIMARS, які довели свою ефективність в Україні, а також десантних кораблів, забезпечить спроможність збройних сил діяти на відстані до 500 кілометрів, на відміну від теперішніх 40 [12]. Збільшення відстані до 500 кілометрів пов'язано з намірами уряду Австралії придбати високоточні ударні ракети (PrSM). Ці ракети розроблені компанією Lockheed Martin і мають замінити армійську тактичну ракетну систему (ATACMS) [13].

Стосовно AUKUS у Стратегічному огляді зазначено, що це партнерство має важливе значення для Австралії в контексті отримання асиметричних спроможностей. AUKUS надаватиме розширені можливості австралійським силам оборони в таких сферах як штучний інтелект, гіперзвукова техніка та

обізнаність про ситуацію на морі [11, р. 72]. Партнерство AUKUS набуває особливого значення на тлі розробки Китаєм нового покоління атомних підводних човнів, які будуть тихішими і які буде важче виявляти. Військові експерти очікують, що ці китайські човни будуть готові до введення в експлуатацію протягом 10 років [14].

На тлі необхідності підвищення спроможностей австралійських сил оборони, профільні структури стикаються із серйозними кадровими проблемами. Для вирішення кадрових проблем потрібен новаторський і сміливий підхід. Без креативної та гнучкої відповіді на кадрові проблеми, ситуація з робочою силою в обороні погіршуватиметься, наголошено у Стратегічному огляді [11, р. 84]. Розв'язанню цієї проблеми сприятиме створення 180 000 безкоштовних місць у системі технічної та додаткової освіти (Technical and Further Education, TAFE). У межах TAFE відбуватиметься навчання необхідного персоналу і для сектору оборони [12].

Австралійським урядом було визначено такі завдання сил оборони: захищати Австралію та стримувати будь-які спроби нападу на державу з півночі; захистити економічні зв'язки Австралії з Індो-Тихоокеанським регіоном і світом; разом із партнерами сприяти колективній безпеці Індо-Тихоокеанського регіону і підтримці заснованого на правилах глобального порядку.

Відповідно до рекомендацій Стратегічного огляду негайні дії уряду щодо зміни пріоритетів спроможностей сил оборони огляду включали: інвестування в атомні підводні човни зі звичайним озброєнням через партнерство AUKUS; розвиток здатності сил оборони вражати цілі на великій відстані та виробляти боєприпаси в Австралії; покращення здатності сил оборони діяти з північних баз Австралії; збільшення спроможності швидко запровадити революційні нові технології в можливості сил оборони у тісному партнерстві з австралійською промисловістю; інвестування у зростання та утримання висококваліфікованої робочої сили; поглиблення дипломатичного та оборонного партнерства з ключовими партнерами в Індо-Тихоокеанському регіоні [11, р. 6-7].

За розрахунками австралійського уряду, реалізація пропозицій Стратегічного огляду 2023 року, у поєднанні з придбанням атомних підводних човнів зі звичайним озброєнням, змінить структуру збройних сил та можливості оборони на найближчі десятиліття [11, р. 24].

Варто наголосити, що австралійський уряд усвідомлює важливість сучасних технологій для сектору безпеки і оборони. У 2020 р. австралійська група оборонних наук і технологій (Defence Science and Technology Group– DSTG) оприлюднила Стратегію оборонної науки і технологій до 2030 р. DSTG є головною агенцією уряду Австралії, відповідальною за застосування науки і технологій для захисту Австралії [15]. Оборона повинна залишатися гнучкою та оперативною в оцінці та реагуванні на зміни стратегічних обставин, які пов'язані з розвитком технологій, наголошується в документі. Стратегія зосереджує увагу на шістьох напрямках стратегічних досліджень: стійкий

багатоцільовий простір; інформаційна війна; гнучке управління військами; забезпечення позиціонування, навігації та синхронізації; діяльність у середовищі хімічної, біологічної, радіологічної та ядерної загрози; дистанційне підводне спостереження [16]. Розглянемо ці напрями більш детально.

Стійкий багатоцільовий простір зосереджений на забезпеченні надійного глобального зв'язку, навігації, визначенні часу і можливостей геопросторової розвідки безпосередньо для сил оборони.

Інформаційна війна спрямована на забезпечення змішаної поінформованості та сталого впливу на людську, інформаційну та фізичну сфери. У Стратегії підкреслюється, що в епоху інформації, якщо ви контролюєте інформаційне середовище супротивника за допомогою скоординованих і інтегрованих операцій впливу, кібервійни та електронної війни, ви контролюєте свого супротивника.

Гнучке управління військами передбачає, що завдяки швидшому та якіснішому ухваленню рішень, збройні сили Австралії зможуть синхронізувати свої дії в усіх сферах і на всіх оперативних рівнях. Така система забезпечує тактичний і стратегічний ефект. Військові повинні розуміти як середовище, в якому вони діють, так і ефект, який вони хочуть створити. Все це дозволить Австралії краще використовувати свої військові ресурси, забезпечуючи більш широке делегування повноважень, швидке і більш обґрунтоване ухвалення рішень.

Напрямок дослідження стосовно *забезпечення позиціонування, навігації та синхронізації* обумовлений залежністю збройних сил від глобальних навігаційних супутникових систем. Ця загроза виходить за межі обмеження здатності орієнтуватися і потенційно впливає на інші фундаментальні можливості, такі як безпечний зв'язок, збір розвідданих, а також синхронізацію розподілених військових систем і мереж. Сили оборони Австралії повинні мати гарантовані можливості позиціонування, навігації та синхронізації, які забезпечать роботу в умовах погіршення або блокування глобальних навігаційних супутникових систем.

Інший стратегічний напрям спрямований на забезпечення діяльності сил оборони у середовищі хімічної, біологічної, радіологічної та ядерної загрози (ХБРЯ). Це пов'язано з тим, що загроза ХБРЯ атак на військові сили та цивільне населення зростає. Отже, сили оборони Австралії повинні мати здатність швидше та гнучкіше реагувати на ХБРЯзагрози; досягати покращеної обізнаності про ситуацію; безпечно, ефективно та безперешкодно маневрувати у складних забруднених середовищах протягом тривалого часу.

Дистанційне підводне спостереження передбачає розробку надводних і підводних датчиків, систем обробки інформації, зв'язку та об'єднання даних для забезпечення дистанційного спостереження за підводним середовищем у зоні морської відповідальності Австралії [16].

29 лютого 2024 р. уряд Австралії опублікував Стратегію розвитку

національної оборонної промисловості [17]. Стратегія містить такі складові: оборонно-промислові пріоритети; реформування процесів закупівель; зростання та розвиток робочої сили; нові підходи до інновацій; зміни у роботі міністерства оборони, які спрямовані на краще інформування промисловості щодо потреб і можливостей міністерства.

У документі обґрунтовується необхідність зміцнення австралійської суверенної оборонно-промислової бази і визначається глобальне оборонно-промислове середовище. Наголошується, що нині Австралія стикається з найскладнішим набором стратегічних викликів після закінчення Другої світової війни. Напружена боротьба цінностей і наративів, у поєднанні з широкомасштабним нарощуванням звичайних і нетрадиційних військ, означає зростання ризику військової ескалації. Наслідки зміни клімату посилюють виклики в австралійському регіоні, атаки дії, як економічний примус, обмежують суверенні права країни.

У Стратегії наголошується, що у 2022 р. світові військові витрати досягли рекордного рівня у 2,24 трлн. доларів США, збільшившись на 19% порівняно з 2013 р. Зокрема, у регіоні Азії та Океанії витрати за цей час зросли на 45% [17, р. 1]. Такі глобальні події, як незаконне вторгнення Росії в Україну та пандемія COVID-19, спричинили тиск на існуючі ланцюги поставок і продемонстрували проблеми швидкого масштабування для задоволення нагальних потреб. Ці події також підкреслили важливість стійких ланцюгів постачання з надійними партнерами і підсилили важливість внутрішнього виробничого потенціалу та промислових потужностей. У результаті все більше і більше націй прагнуть розвинути більшу самозабезпеченість, зазначається у стратегії. Отже, Австралії необхідно розширити свій оборонний потенціал через зміцнення суверенної оборонної промислової бази. Ця вимога набуває особливої ваги з огляду на зменшення географічної переваги Австралії, яка у минулому була важливим стратегічним активом через віддаленість Австралії від решти світу. Нині цей безпековий фактор стає все менш актуальним перед лицем нових загроз, з якими зіткається австралійський уряд [17, р. 2].

У Стратегії підкреслюється, що Австралії потрібен новий і більш цілеспрямований підхід до розвитку, підтримки та взаємодії з оборонною промисловістю. Зазначається, що хоча оборонно-промислова база Австралії ніколи не буде повністю самостійною, вона повинна забезпечувати: задоволення потреб оборони; стійкість до збоїв, завдяки зміцненню мережі ланцюгів постачання; конкурентоспроможність; інноваційність.

Стратегія наголошує, що потужна суверенна оборонна промислова база є частиною національної могутності Австралії. Ця промисловість також створює робочі місця і забезпечує шлях для міжнародної взаємодії через підтримку надійних партнерів [17, р. 4-5]. Документ підкреслює, що австралійська оборонна промисловість обмежена трьома факторами: абсолютним масштабом; швидкістю, з якою вона може адаптуватися чи зростати; визнанням того, що

Австралія ніколи не буде повністю самодостатньою у виробленні оборонної продукції. Уряд Австралії врахував ці чинники, коли визначав три стратегічні результати, яких повинна досягнути австралійська оборонна промисловість.

Результат 1. Задовольнити нагальні потреби оборони, включно з постачанням нової техніки та озброєння, навчанням та самозабезпеченням.

Результат 2. Задовольнити майбутні потреби сил оборони, включно з інноваціями та розвитком оборонного потенціалу.

Результат 3. Внесок у сприяння процвітання Австралії [17, р. 15].

Для досягнення цих стратегічних результатів було визначено сім оборонних промислових пріоритетів. Успішне визначення пріоритетів розвитку промисловості означає, що оборона може отримати доступ до необхідних спроможностей у рамках наявних ресурсів. Ці спроможності повинні швидко масштабуватися і дозволяти інтегрувати нові інноваційні рішення та забезпечувати асиметричну перевагу над противником [17, р. 17]. Розглянемо ці ініціативи детальніше.

Технічне обслуговування, ремонт, капітальний ремонт і модернізація літаків сил оборони Австралії. Суверенні можливості технічного обслуговування, ремонту, капітального ремонту та модернізації літаків мають вирішальне значення для оптимізації експлуатаційної готовності повітряних суден та забезпечення їхньої безпеки, особливо під час конфліктів.

Безперервне морське суднобудування та підтримка. Австралія повинна мати промисловий потенціал і потужність для обслуговування, підтримки та модернізації військово-морських суден, включно з атомними підводними човнами.

Підтримка та вдосконалення загальновійськової сухопутної системи. Повністю функціональна інтегрована загальновійськова система з десантними можливостями має вирішальне значення для військової стратегії Австралії і дозволяє об'єднаним силам виконувати свої завдання. Цілеспрямована оборонна промисловість має вирішальне значення для проектування, виробництва та обслуговування транспортних засобів, обладнання та систем навчання, які необхідні для подальшого функціонування загальновійськової сухопутної системи.

Внутрішнє виробництво керованої зброї і боєприпасів. Австралійські сили оборони використовують сотні різних типів керованої зброї і боєприпасів. Кожен тип може містити сотні або навіть тисячі компонентів. Міністерство оборони використовуватиме поетапний підхід до створення внутрішнього виробничого потенціалу керованої зброї і боєприпасів.

Розробка та інтеграція автономних систем. Автономні системи дозволяють обороні збільшувати дальність дій і летальність, а також посилювати захист сил. Високопродуктивні автономні системи є чинником збільшення сили в усіх сферах як у фізичному, так і в кіберфізичному сенсі.

Інтеграція та вдосконалення систем обізнаності та управління бойовими

діями. Поінформованість про бойовий простір необхідна на стратегічному, оперативному і тактичному рівнях управління військами в повітряній, морській, наземній, космічній та кібернетичних сферах. Оборона повинна інвестувати в системи та процеси наведення, необхідні для сучасної зброї дальньої дії, підводної війни, а також комплексної протиповітряної та протиракетної оборони.

Тестування та оцінка, сертифікація та гарантія стійкості систем. Тестування та оцінка грають вирішальну роль в усіх елементах життєвого циклу спроможностей. Його роль полягає у забезпеченні безпеки та оперативної життєздатності спроможностей шляхом надання об'єктивних даних для кількісної оцінки ризику нових технологій, концепцій чи спроможностей у бойових операціях [18].

На окрему увагу заслуговують положення Стратегії розвитку оборонної промисловості, які стосуються реформування системи закупівель. Оборонні закупівлі мають змінитися у такий спосіб, щоб відповідати стратегічним обставинам і для того, щоб Австралія повною мірою скористалася можливостями, які надає будівництво австралійських атомних підводних човнів.

Консультації та взаємодія з оборонною промисловістю будуть важливими для реформи закупівель, наголошується у Стратегії. Міністерство оборони перегляне свій підхід до укладення контрактів з галуззю і застосуватиме більш адаптований підхід до закупівель відповідно до терміновості та профілю ризику проєкту. Для проєктів з меншим ризиком запровадять простіші процеси закупівель, тоді як більш складні проєкти потребуватимуть додаткових заходів, спрямованих на пом'якшення ризиків [17, р. 34].

Реформа системи контрактів та її реалізація буде зосереджено на трьох ключових областях: перегляд та спрощення пакету австралійського стандарту для оборонних контрактів; розробка додаткових, гнучкіших механізмів укладання контрактів; додаткове керівництво, навчання та допомога персоналу оборонних закупівель з метою забезпечення реалізації системи контрактів відповідно до принципів адаптації, оперативності, гнучкості та з урахуванням ризиків [17, р. 35].

На погляд австралійського уряду, нові контрактні моделі забезпечать силам оборони початковий рівень можливостей швидше, ніж це дозволяють поточні контрактні вимоги. Вони сприятимуть безперервному розвитку спроможностей під час експлуатації та оперативно реагуватимуть на зміну стратегічного середовища. Оборонні контракти будуть реформовані у такий спосіб, щоб спростити та скоротити паперову роботу. Крім того планується збільшення експорту оборонної продукції за рахунок розширення співпраці з надійними міжнародними партнерами. Гнучкі моделі укладання контрактів підтримуватимуть безперервний розвиток і надання складних спроможностей, наприклад, посиленої інтегрованої протиповітряної та протиракетної оборони

[17, р. 36].

Висновки. Протягом 2020-2024 рр. політика Австралії у сфері оборони зазнала суттєвого перегляду. Окресливши майбутні стратегічні виклики, що постають перед країною у сфері безпеки, вже у березні 2023 р. австралійський уряд представив новий концептуальний підхід до національної оборони.

Серед визначених пріоритетів розвитку сил оборони є ті напрями, на які варто звернути увагу й Україні. Розвиток спроможностей збройних сил вражати цілі на великій відстані та виробляти боєприпаси на власній території є тими пріоритетами, важливість яких доведена під час війни Росії проти України. Перед початком повномасштабного російського вторгнення в Україну, з різних причин, фактично не вироблялися боєприпаси і російська артилерія домінувала на полі бою. Можливість вражати ворожі цілі на великій відстані Збройні Сили України отримали з надходженням на озброєння ракет АТАСМС восени 2023 р. Про їх успішне застосування Президент України В. Зеленський заявив у своєму телеграм каналі 17 жовтня 2023 р. [19]. Орієнтація Австралії на придбання більш далекобійних і сучасних ракет PrSM є прикладом для України, який варто наслідувати.

Збільшення можливостей швидкої інтеграції нових революційних технологій в оборонні спроможності, зокрема в партнерстві з промисловістю, а також інвестування у збільшення та утримання висококваліфікованої робочої сили в оборонній сфері є тими пріоритетами розвитку сил оборони Австралії, які є актуальними і в Україні. На ці пріоритети варто звернути увагу українським науковцям у своїх дослідженнях. Окремого вивчення заслуговують і стратегічні результати, яких повинна досягнути австралійська оборонна промисловість, а також оборонні промислові пріоритети, які дозволять силам оборони Австралії отримати доступ до необхідних спроможностей у рамках наявних ресурсів.

З огляду на проблеми в українських оборонних закупівлях, які ще більше загострилися під час російської війни проти України, окрему увагу варто звернути на дослідження досвіду реформування австралійської системи оборонних закупівель.

Положення про те, що оборонна реформа не може бути одноразовим процесом, а сили оборони повинні постійно адаптуватися до мінливого стратегічного середовища та підтримувати узгодженість стратегії, можливостей і ресурсів, варто взяти на озброєння під час розробки політики у сфері оборони.

Список використаних джерел та літератури

1. Joint communication to the European Parliament and the Council. The EU strategy for cooperation in the Indo-Pacific. URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/joint-communication-indo-pacific_en
2. NATO 2022 Strategic Concept 2022. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept.pdf
3. Sussex M., Clarke M. Challenges for Australian foreign and security policy after the May 2022 election. URL: <https://www.defence.gov.au/sites/default/files/research-publication/2022/The-Looking-Glass-May-2022.pdf>

4. Fangyin Z. China-Australia Relations and China's Policy Choices toward Australia: A Chinese Perspective. *China Review*. 2023. No. 1(23). P. 213-242.
5. Bates G. Explaining the Troubled Australia-China Relationship: A Perspective from Australia. *China Review*. 2023. No. 1(23). P. 243-275.
6. Брайлян Є. Новий стратегічний огляд оборони Австралії: уроки для України. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/05/05/novyj-strategichnyj-oglyad-oborony-avstraliyi-uroky-dlya-ukrayiny/>
7. Пошедін О. Нове тристороннє партнерство в галузі безпеки між Австралією, Великою Британією та США – AUKUS: причини створення, наслідки для міжнародної безпеки. *Проблеми всесвітньої історії*. 2022. № 3(19). С. 123–142. DOI: 10.46869/10.46869/2707-6776-2022-19-8
8. Шевченко О. Стратегічні бомбардувальники і ракети. Якими можуть бути наступні кроки США після AUKUS? *Фокус*. URL: <https://focus.ua/uk/voennye-novosti/494394-kakovy-sleduyushchie-shagi-ameriki-posle-aucus>
9. 2020 Defence Strategic Update. URL: <https://www.defence.gov.au/about/strategic-planning/2020-defence-strategic-update2020>
10. Anthony Albanese became the Prime Minister of Australia in 2022. URL: <https://www.naa.gov.au/explore-collection/australias-prime-ministers/anthony-albanese>.
11. Defence Strategic Review 2023. URL: <https://www.defence.gov.au/about/reviews-inquiries/defence-strategic-review.11>
12. Press Conference, Parliament House, ACT. URL: <https://www.minister.defence.gov.au/transcripts/2023-04-24/press-conference-parliament-house-act>.
13. Maftai B. Precision Strike Missile: A Potential Boost for Ukraine's Arsenal! URL: <https://medium.com/the-erudite-elders/precision-strike-missile-a-potential-boost-for-ukraines-arsenal-7e742fcfed49>
14. Torode G. Inside Asia's arms race: China near 'breakthroughs' with nuclear-armed submarines, report says. URL: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/inside-asias-arms-race-china-near-breakthroughs-with-nuclear-armed-submarines-2023-10-09/>
15. About DSTG. URL: <https://www.dst.defence.gov.au/discover-dst/about-dst>
16. Defence Science and Technology Strategy 2030. URL: https://www.dst.defence.gov.au/sites/default/files/basic_pages/documents/Defence%20Science%20and%20Technology%20Strategy%202030.pdf
17. Defence Industry Development Strategy. URL: <https://www.defence.gov.au/about/strategic-planning/defence-industry-development-strategy>
18. Sovereign Defence Industrial Priorities. URL: <https://www.defence.gov.au/business-industry/industry-capability-programs/sovereign-defence-industrial-priorities>
19. The official channel of the President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy. The front. The warriors. URL: <https://web.telegram.org/a/#-1001463721328>

References

1. Joint communication to the European Parliament and the Council. The EU strategy for cooperation in the Indo-Pacific. (2021). [Online]. Available from: https://www.eeas.europa.eu/eeas/joint-communication-indo-pacific_en [In English].
2. NATO 2022 Strategic Concept 2022. (2022). [Online]. Available from: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/290622-strategic-concept.pdf [In English].
3. Sussex, M., Clarke, M. (2022). Challenges for Australian foreign and security policy after the May 2022 election. [Online]. Available from: <https://www.defence.gov.au/sites/default/files/research-publication/2022/The-Looking-Glass-May-2022.pdf> [In English].
4. Fangyin, Z. (2023). China-Australia Relations and China's Policy Choices toward Australia: A

- Chinese Perspective. *China Review*, 1(23), pp. 213-242. [In English].
5. Bates, G. (2023). Explaining the Troubled Australia-China Relationship: A Perspective from Australia. *China Review*, 1(23), pp. 243-275. [In English].
  6. Brajlyan, Y. (2023). Novyj stratehichnyj ohlyad oborony Avstraliyi: uroky dlya Ukrainy. [Online]. Available from: <https://armyinform.com.ua/2023/05/05/novyj-stratehichnyj-oglyad-oborony-avstraliyi-uroky-dlya-ukrainy/> [In Ukrainian].
  7. Poshedin, O. (2022) A New Enhanced Trilateral Security Partnership between Australia, the United Kingdom, and the USA (AUKUS): Reasons for Creation, Consequences for International Security. *Problems of World History*, 3(19), pp. 123–142. DOI: 10.46869/10.46869/2707-6776-2022-19-8 [In Ukrainian].
  8. Shevchenko, O. (2021). Stratehichni bombarduval"nyky i rakety. Yakymy mozhut" buty nastupni kroky SShA pislya AUKUS? *Fokus*. [Online]. Available from: <https://fokus.ua/uk/voennye-novosti/494394-kakovy-sleduyushchie-shagi-ameriki-posle-aucus> [In Ukrainian].
  9. Defence Strategic Update. (2022). [Online]. Available from: <https://www.defence.gov.au/about/strategic-planning/2020-defence-strategic-update> [In English].
  10. Anthony Albanese became the Prime Minister of Australia in 2022. (2022). [Online]. Available from: <https://www.naa.gov.au/explore-collection/australias-prime-ministers/anthony-albanese> [In English].
  11. Defence Strategic Review 2023. (2023). [Online]. Available from: <https://www.defence.gov.au/about/reviews-inquiries/defence-strategic-review> [In English].
  12. Press Conference, Parliament House, ACT. (2023). [Online]. Available from: <https://www.minister.defence.gov.au/transcripts/2023-04-24/press-conference-parliament-house-act> [In English].
  13. Maftai B. Precision Strike Missile: A Potential Boost for Ukraine's Arsenal! (2023). [Online]. Available from: <https://medium.com/the-erudite-elders/precision-strike-missile-a-potential-boost-for-ukraines-arsenal-7e742fcfed49> [In English].
  14. Torode G. Inside Asia's arms race: China near 'breakthroughs' with nuclear-armed submarines, report says. (2023). [Online]. Available from: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/inside-asias-arms-race-china-near-breakthroughs-with-nuclear-armed-submarines-2023-10-09/> [In English].
  15. About DSTG. (2023). [Online]. Available from: <https://www.dst.defence.gov.au/discover-dst/about-dst> [In English].
  16. Defence Science and Technology Strategy 2030. (2020). [Online]. Available from: https://www.dst.defence.gov.au/sites/default/files/basic_pages/documents/Defence%20Science%20and%20Technology%20Strategy%202030.pdf [In English].
  17. Defence Industry Development Strategy. (2024). [Online]. Available from: <https://www.defence.gov.au/about/strategic-planning/defence-industry-development-strategy> [In English].
  18. Sovereign Defence Industrial Priorities. (2024). [Online]. Available from: <https://www.defence.gov.au/business-industry/industry-capability-programs/sovereign-defence-industrial-priorities> [In English].
  19. The official channel of the President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy. The front. The warriors. (2023). [Online]. Available from: <https://web.telegram.org/a/#-1001463721328>

Poshedin O. Australia's Defense Policy (2020-2024).

The article examines the Australian government's defense policy from 2020 to 2024 and finds that during this period, it underwent a significant revision. It was determined that a ten-year period of strategic warning of an attack on Australia could no longer be the basis for defense planning. Therefore, there are significant implications for strategic risk management in Australia, and urgent action is required, including increased military readiness, accelerated capability development, increased defense spending, and a shift away from business-as-usual approaches to policy

development, risk management, and defense force training.

The government's immediate actions to re-prioritize the defense force's capabilities included: investment in conventional nuclear-armed submarines through the AUKUS partnership, the development of the defense force's ability to accurately engage long-range targets and the production of munitions in Australia, improving the ability of defense forces to operate from northern Australian bases, increasing the ability to rapidly translate revolutionary new technologies into defense capabilities in close partnership with Australian industry, investing in the growth and retention of a highly qualified workforce, deepening diplomatic and defense partnerships with key allies in the Indo-Pacific region.

The AUKUS tripartite security partnership has been identified as necessary for Australia to acquire asymmetric capabilities. AUKUS will provide the Australian Defense Force with advanced capabilities in areas such as artificial intelligence, hypersonics, and maritime situational awareness. The AUKUS partnership takes on particular significance amid China's development of a new generation of nuclear submarines that will be quieter and harder to detect.

It is proposed to focus scientific research in Ukraine on accelerating the integration of new revolutionary technologies into defense capabilities, investing in the development and retention of a highly qualified workforce in the defense sector, and developing defense industrial priorities. Given the problems in Ukrainian defense procurement, special attention should be paid to researching the experience of reforming the Australian defense procurement system.

Keywords: *Australia, Defence Policy, Australian Defence Forces, AUKUS.*